

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра дошкільної і початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Методика навчання соціальної і здоров'язберезувальної
освітньої галузі**

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **013 Початкова освіта**

Освітня програма: Початкова освіта

Мова навчання *українська*

Погоджено науково-методичною
комісією ННПП

28 серпня 2024 р.

Голова _____

Юлія БОНДАРЕНКО, доктор
педагогічних наук, професор

Розробник: Парфілова Світлана Леонідівна, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри дошкільної і початкової освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної і
початкової освіти

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

кандидат педагогічних наук, доцент

Наталія ПАВЛУЩЕНКО

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
3-й		3-й	
Семестр			
1-й		1-й	
Лекції			
18 год.		2 год.	
Практичні/ лабораторні			
20 год./14 год.		4 год./2 год.	
Самостійна робота			
94 год.		130 год.	
Консультації:			
4 год.		2 год.	
Вид контролю: екзамен			
Загальна кількість годин – 150			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Методика навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі» є нормативною навчальною дисципліною для студентів спеціальності 013 Початкова освіта з додатковою спеціальністю 012 Дошкільна освіта/ Хореографія освітнього ступеня «Бакалавр» (ОК 1.25).

Метою навчальної дисципліни є оволодіння майбутніми вчителями початкової школи такими знаннями, вміннями та навичками, які б сприяли формуванню соціальної та здоров'язбережувальної компетентності молодших школярів, утвердженню ціннісного ставлення до життя і здоров'я, їхньому фізичному, соціальному, психічному і духовному розвитку.

Завданням вивчення навчальної дисципліни є оволодіння студентами знаннями, що будуть сприяти:

- формуванню комплексу вмінь і навичок щодо застосування здоров'язбережувальних практик в освітньому процесі початкової школи в контексті НУШ;

- умінню обирати основні положення, що визначають зміст, організаційні форми та методи освітнього процесу відповідно до загальних цілей фізкультурної освітньої галузі;

– розвитку вмінь моделювати систему діяльності учнів, що сприятиме формуванню в них здоров'язберезувальної компетентності;

– вихованню в молодших школярів активної позиції щодо зміцнення і збереження власного здоров'я, виконання життєво необхідних рухових дій.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Дисципліни, які мають бути вивчені раніше: дидактика, педагогіка загальна, педагогічна психологія, фізіологія, філософія, лінгводидактика.

3. Результати навчання за дисципліною

Курс «Методика навчання соціальної і здоров'язберезувальної освітньої галузі» спрямований на формування у студентів таких професійних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень і методів педагогіки, психології та окремих методик навчання й характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
-----------------------------------	--

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК-2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-3. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій.

ЗК-4. Здатність ідентифікувати, формулювати та розв'язувати освітні проблеми.

ЗК-5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК-6. Враховуючи значення зовнішнього захисту життя і здоров'я дітей різного віку, здатність створювати і підтримувати необхідний рівень безпеки людини та довкілля; формувати в учнів навички безпечної поведінки та бережливого природокористування.

ЗК-7. Здатність, використовуючи базові знання з соціально-гуманітарних дисциплін, здійснювати спостереження та інтерпретацію соціальних явищ; аналізувати їх зв'язок з різними напрямками фахової діяльності; критично оцінювати та аналізувати інформацію, поширювану в ЗМІ, особливо в царині своєї професії.

ЗК-8. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та технологіями.

ЗК-10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-11. Здатність продуктивно співпрацювати з різними партнерами у групі та команді, виконувати різні ролі та функції у колективі; усвідомлювати моральні та етичні проблеми, пов'язані з власною і чужою професійною діяльністю, переконаність у важливості етичної професійної поведінки.

ЗК-12. Здатність проектувати завдання власної професійної діяльності, приймати самостійні рішення щодо їх розв'язування та критично оцінювати одержувані результати; самостійно здобувати знання і розвивати свої професійні навички, використовуючи різні інформаційні джерела (рідною та іноземною мовами) та сучасні інформаційно комп'ютерні технології, включаючи WEB.

Предметні (фахові) компетентності спеціальності (ПК):

ПК-1. Здатність дотримуватись вимог нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі, та в позашкільній роботі з дітьми.

ПК-2. Здатність планувати роботу вчителя, розробляти календарно-тематичне планування динаміки розгортання змісту освітніх галузей, план виховної роботи, планувати професійний саморозвиток вчителя.

ПК-3. Здатність планувати та організовувати взаємодію з батьками молодших школярів засобами різних методів, форм співпраці та надавати їм консультативну допомогу щодо сімейного виховання дитини. Державного стандарту початкової загальної освіти.

ПК-5. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації та застосовувати її в професійній діяльності.

ПК-6. Здатність проводити наукові педагогічні дослідження, працювати з психолого-педагогічною, методичною літературою, формулювати конструктивні ідеї щодо розв'язання проблеми дослідження, а також описувати, аналізувати та критично оцінювати одержані експериментальні дані.

ПК-7. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

ПК-9. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів з предметів з урахуванням їх вікових особливостей та специфіки предметів; усвідомлювати рівень власних досягнень, розуміти необхідність постійного підвищення кваліфікації та особистісного розвитку, здійснювати самооцінку, систематично вдосконалювати свої фахові компетенції, визначати напрям особистісного розвитку

ПК-10. Здатність до узагальнення власного педагогічного досвіду і представлення його у формі розробок навчальних матеріалів для учнів, системи уроків, методичних рекомендацій щодо практики використання певних методичних прийомів, організації видів навчальної діяльності тощо.

ПК-11. Здатність ефективно діяти, розв'язуючи стандартні та проблемні методичні задачі під час навчання учнів освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.

ПК-13. Здатність використовувати інноваційні технології галузі початкової освіти та творчо підходити до вирішення педагогічних завдань у професійній діяльності.

ПК-14. Здатність до виховання в учнів початкових класів толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу.

ПК-15. Здатність до фізичного розвитку учні початкової школи, корекції і зміцнення їхнього здоров'я засобами фізичних вправ і рухової активності.

ПК-16. Здатність організовувати освітній процес для обдарованих учнів початкових класів та учнів з особливими освітніми потребами.

ПК-17. Здатність здійснювати виховну діяльність в позакласній роботі й позашкільній освіті відповідно до культурних надбань нації та інтересів, потреб особистості; здатність до планування, проектування й організації позакласних та позашкільних виховних заходів; здатність ефективно використовувати виховний потенціал позашкільної освіти й позакласної роботи з метою формування всебічно гармонійної особистості на засадах особистісно орієнтованої педагогіки.

ПК-18. Здатність визначати сутність та специфіку сучасної культурно-дозвілєвої діяльності позашкільних навчальних закладів; здатність аналізувати та методологічно обґрунтовувати вибір форм, методів, засобів організації культурно-дозвілєвої діяльності з дітьми різних вікових категорій та дітьми з особливими освітніми потребами; здатність використовувати інноваційні технології культурно-дозвілєвої роботи на засадах партнерської педагогіки.

Програмні результати навчання:

Знання	ПРЗ-1. Володіти законодавчою базою щодо завдань, цілей, принципів, засад функціонування початкової та позашкільної освіти в Україні. Знати міжнародні та законодавчі акти України в галузі охорони дитинства про захист прав дітей та забезпечення їх повноцінного розвитку.
	ПРЗ-2. Розуміти природу і знати вікові особливості учнів початкових класів з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.
ПРЗ-5. Бути знайомим з ознаками булінгу. Знати прийоми попередження та протидії йому.	
ПРЗ-6. Знання педагогічних та методичних основ організації позакласної та позашкільної роботи, інноваційних технологій організації роботи у позашкільних навчальних закладах	
Уміння	ПРУ-1. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання учнів початкової школи з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.
	ПРУ-2. Діагностувати психолого-педагогічні особливості дітей молодшого шкільного віку; забезпечувати особистісно орієнтований підхід до учнів початкової школи, сприяючи розвитку їх задатків та здібностей, визначаючи ступінь і глибину засвоєння учнями програмного матеріалу.
	ПРУ-3. Володіти уміннями і навичками забезпечення організації педагогічного процесу в навчальних закладах з урахуванням принципів початкової освіти, зокрема дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо
	ПРУ-4. Володіти методами, формами, засобами різнобічного виховання, формування і розвитку особистості учнів початкових класів та її соціалізації у сучасному суспільстві.
	ПРУ-5. Уміти визначати мету професійної діяльності, її конкретні цілі і завдання на кожному етапі навчальної, виховної роботи і передбачати кінцевий результат; володіти методами визначення ефективності заходів, спрямованих на підвищення якості навчально-виховної роботи; уміти проектувати власну педагогічну систему професійної діяльності.
	ПРУ-6. Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими учнями результатами.
	ПРУ-7. Мати навички збереження та зміцнення психофізичного і соціального здоров'я учнів початкових класів.
	ПРУ-8. Виявляти педагогічні проблеми освітнього процесу, визначати об'єкт та предмет дослідження, формулювати мету та гіпотезу дослідження, визначати основні поняття; володіти методами збору даних відповідно до гіпотез; створювати масиви емпіричних даних, опрацьовувати наукові джерела; підбирати і використовувати універсальні та спеціальні методи дослідження; узагальнювати та впроваджувати результати дослідження у власну професійну діяльність.
	ПРУ-9. Уміти розробляти документацію щодо навчання, виховання та наукової, методичної, організаційної роботи вчителя початкової школи та позашкільної освіти; уміти аналізувати,

	узагальнювати і поширювати передовий педагогічний досвід.
--	---

Комунікація

ПРК-1. Здатність володіти українською та іноземною мовою упродовж підготовки та здійснення професійної діяльності, а також презентації свого педагогічного досвіду.

ПРК-2. Організовувати конструктивну взаємодію між вихованцями та їх батьками, громадськими організаціями, організувати власну діяльність під час безпосередньої взаємодії з дітьми на позакласних та позашкільних заняттях.

ПРК-3. Ефективно спілкуватися в колективі, науково-навчальній, соціально-культурній та офіційно-ділових сферах; виступати перед аудиторією, брати участь у дискусіях, обстоювати власну думку (позицію), дотримуватися культури поведінки й мовленнєвого спілкування.

Автономія і відповідальність

ПРА-1. Використовувати професійно-профільовані знання, практичні навички та сучасні інноваційні технології для творчого пошуку та вирішення практичних завдань в галузі професійної діяльності.

ПРА-2. Дотримуватись умов безпеки життєдіяльності учнів початкових класів. Знати і дотримуватись санітарно-гігієнічних, педагогічних, естетичних вимог щодо функціонування обладнання й оформлення приміщення та території загальноосвітнього навчального закладу. Володіти нормативами щодо створення матеріально-технічної бази, режиму харчування дітей, санітарного режиму харчоблоку.

ПРА-3. Виявляти готовність до систематичного підвищення рівня педагогічної майстерності; володіти знаннями про способи професійного самовдосконалення; усвідомлювати рівень власних педагогічних здібностей, визначати причини недоліків у роботі; володіти навичками самовдосконалення, використання механізмів самооцінки власних досягнень в дослідницькій діяльності. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

Вивчення курсу передбачає формування у студентів **знань** про:

- типи, прийоми та методи здоров'язберезувальних освітніх технологій;
- загальну характеристику шкільних факторів ризику, що впливають на стан здоров'я дітей;
- загальнометодичні та специфічні принципи оздоровчої педагогіки;
- організацію діяльності вчителя щодо збереження фізичного, психічного, соціального та духовного здоров'я учнів;
- особливості процесу навчання молодших школярів в умовах здоров'язберезувальної педагогіки;
- організацію та методику проведення сучасного уроку фізичної культури за вимогами НУШ;
- організацію та методику проведення фізкультурно-оздоровчих заходів у режимі навчального дня молодшого школяра;
- організацію та особливості здійснення оздоровчого навчання та виховання учнів на ГПД.

На основі цих знань у студентів мають бути сформовані **вміння**:

- впроваджувати в освітній процес початкової школи прийоми та методи здоров'язберезувальних практик;
- протидіяти шкільним факторам ризику, що впливають на стан здоров'я молодших школярів;
- здійснювати процес навчання учнів в умовах здоров'язберезувальної педагогіки;

- здійснювати педагогічну діагностику сформованості в школярів здоров'язбережувальної компетентності;
- організовувати та проводити сучасний здоров'язбережувальний урок за вимогами НУШ;
- організовувати та проводити фізкультурно-оздоровчі заходи в режимі навчального дня молодшого школяра;
- створювати освітнє здоров'язбережувальне середовище та налагоджувати освітній процес для учнів на ГПД.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
А	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
В	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
С	Ставиться за вияв студентом майже повних, систематичних знань із дисципліни, в більшій мірі успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, переважання здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні помилки.
Д	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
Е	
FX	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ з можливістю повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.
F	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу далека від сутності, що зумовлюється відсутністю уявлень про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Розподіл балів

Поточний контроль																	Разом	Сума
Розділ 1			Розділ 2							Розділ 3			Розділ 4					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17		
Поточний контроль																	65	100
4	3	3	4	4	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		
Контроль самостійної роботи																	10	
-	2	2		-	2	-	-				2		-					
Підсумковий контроль																	25	
25																		

T 1.1, T 1.2 ... T 2.4 – теми розділів

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	
60 – 63	E	задовільно
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: іспит, тестування, творчі завдання, презентації результатів виконаних завдань, оцінка самостійної роботи бакалаврів.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Вимоги до викладання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі

Тема 1. Мета, завдання, особливості викладання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі

Освітні, розвивальні та виховні цілі освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» та її місце в системі формування компетентностей молодших школярів. Вимоги до викладання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі відповідно до вимог Концепції розвитку громадянської освіти в Україні, Державного стандарту початкової школи. Врахування вимог щодо організації освітнього

процесу в контексті вимог «Нової української школи» під час вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта». Особливості викладання в сучасній початковій школі. Вимоги до загальних та обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти визначених в Державному стандарті початкової школи.

Основні поняття теми: освітня галузь «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта», Державний стандарт початкової школи, Концепції розвитку освіти в Україні, Нова українська школа.

Тема 2. Сутність і зміст та «соціальна» та «здоров'язбережувальна компетентність», особливості їх формування у молодших школярів

Сутність понять «здоров'язбережувальна» та «соціальна компетентність», їх складові. Характеристика структурних компонентів «здоров'язбережувальна» та «соціальна» компетентності. Види та засоби здоров'язбережувальних технологій. Здоров'язбережувальне середовище. Життєві навички. Навчання здорового способу життя на засадах розвитку навичок.

Основні поняття теми: «здоров'язбережувальна» та «соціальна компетентність», їх структура, власна ідентичність, готовність до змін, активна громадянська позиція, толерантність.

Тема 3. Аналіз вимог Державного стандарту початкової школи, програм, навчально-методичних комплектів з вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі

Аналіз вимог Державного стандарту початкової школи щодо викладання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна» та «соціальна компетентність» в початковій школі. Аналіз програм Р. Шияна та О. Савченко з вивчення освітньої галузі «здоров'язбережувальна» та «соціальна освіта» в початковій школі. Базовий і типовий навчальний план з вивчення освітньої галузі «здоров'язбережувальна» та «соціальна компетентність» в початковій школі.

Основні поняття теми: базовий і типовий навчальний план, програма, змістові лінії вивчення освітньої галузі «здоров'язбережувальна» та «соціальна компетентність».

Тема 4. Методика навчання змістових ліній освітньої галузі «Здоров'язбережувальна» та «соціальна освіта» в початковій школі

Програмові вимоги щодо формування «здоров'язбережувальної» та «соціальної компетентностей» учнів в межах змістових ліній: Зміст соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі структуровано за трьома змістовими лініями: «Безпека», «Здоров'я», «Добробут». Змістова лінія «Безпека» передбачає розвиток умінь безпечної поведінки вдома, школі та у природному й техногенному середовищі, прогнозування наслідків небезпечних дій, визначення впливів на вибір безпечної поведінки, дотримання правил (дорожнього руху, використання побутової техніки і побутової хімії тощо) та відповідального ставлення до особистої безпеки й безпеки інших. Змістова лінія «Здоров'я» спрямована на формування в учнів здоров'язбережувальної компетентності і поведінки через набуття навичок здорового способу життя, розвиток позитивної самооцінки, критичного мислення, умінь ухвалювати зважені рішення, НУШ-Типова освітня програма початкової освіти під керівництвом Р.Б. Шияна відповідально ставитися до власного здоров'я та здоров'я тих, хто поряд, і протидіяти негативним соціальним чинникам. Змістова лінія «Добробут» забезпечує розвиток етичної поведінки в соціумі, вміння вчитися і формування позитивного ставлення до навчання, усвідомлення важливості здорового способу життя для добробуту, розвиток підприємливості і споживчої культури для оптимального використання ресурсів та забезпечення добробуту, орієнтацію учнів на відповідальне ставлення до безпеки та здоров'я як до найважливіших життєвих цінностей.

Розділ 2. Організація освітнього процесу вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта»

Тема 5. Методи навчання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта». Особливості методів навчання

Активні методи навчання. Навчання здоровому способу життя на засадах розвитку навичок. Інтерактивні методи та особливості їх використання на уроках.

Основні поняття теми: активні методи навчання, здоровий спосіб життя, інтерактивні методи

Тема 6. Форми навчальних занять освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі

Урок як одна з основних форм організації навчальної діяльності молодших школярів з вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта». Типи уроків з вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» та їх структура, особливості проведення в початковій школі. Міжпредметна інтеграція, міжпредметні зв'язки вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта». Інтегровані уроки, їх ознаки. Підготовка вчителя до інтегрованого уроку. Тематичні дні у вивченні освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта». Алгоритм їх підготовки і проведення в початковій школі. Ігрові форми організації освітнього процесу з молодшими школярами. Екскурсія як форма організації освітнього процесу під час вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта», особливості її проведення. Групові форми організації освітнього процесу з молодшими школярами. Проектна діяльність учнів початкових класів у ході вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта», особливості її організації та проведення. Домашня самостійна робота в ході вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта».

Основні поняття теми: урок, міжпредметна інтеграція, інтегровані уроки, проектна діяльність.

Тема 7. Медіаосвітні технології вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі

Медіа, їх значення, види в освітньому процесі. Медіаосвітні технології як засіб вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта». Медіатексти, комп'ютерні ігри, тренажери, слайд-шоу, відеофільми, електронні підручники у викладанні. Створення власного медіапродукта учнями початкової школи.

Основні поняття теми: медіа, медіатекст, комп'ютерна гра, тренажер, слайд-шоу, відеофільм, електронний підручник, медіапродукт.

Розділ 3. Методика викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Тема 8. Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»

Мета та завдання навчальної програми «Я досліджую світ». Зміст, очікувані результати навчання здоров'язбережувальної та соціальної освіти в інтегрованому курсі «Я досліджую світ» Типової освітньої програма для закладів загальної середньої освіти під керівництвом О.Я. Савченко. Змістові лінії «Людина», «Людина серед людей», «Людина в суспільстві», «Людина і світ», «Людина і природа» інтегрованому курсі «Я досліджую світ». Особливості проведення навчальних занять. Виконання завдань дослідницького характеру.

Основні поняття теми: інтегрований конкурс, «Я досліджую світ», змістові лінії, очікувані результати учнів.

Змістовий модуль 4. Форми позанавчальної діяльності освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта»

Тема 9. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів під час вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі

Мета і цілі оцінювання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта». Формувальне і підсумкове оцінювання досягнень учнів початкової школи у ході вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта». Форми оцінювання навчальних досягнень молодших школярів з освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» (усне опитування, письмова перевірка, практична перевірка, тестування, перевірка якості виконання практичних завдань, інтерв'ювання, самооцінка, спостереження за учнем у навчальній ситуації та практичному житті). Особливості застосування портфоліо молодших школярів, їх оцінювання. Види робіт які може містити портфоліо.

Основні поняття теми: формувальне і підсумкове оцінювання, інтерв'ювання, самооцінка, спостереження, портфоліо.

Тема 10. Форми позанавчальної діяльності освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі

Година здоров'я, вікторини, конкурси, квести, олімпіади з вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта», їх види та методика проведення. Клуби, гуртки зі здоров'язбережувальної та соціальної освіти молодших школярів, методика їх організації.

Основні поняття теми: клуб, гурток, волонтерська діяльність, вікторина, конкурс, квест, олімпіада.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин										
	Денна форма						Заочна форма				
	УСЬОГО	у тому числі					УСЬОГО	у тому числі			
		Лекції	Практичні	Лабораторні	Консультації	Самостійна робота		Лекції	Практичні	Лабораторні	Консультації
РОЗДІЛ 1. Вимоги до викладання «Соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі» в початковій школі											
Тема 1. Мета, завдання, особливості викладання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі.	14	2	2	2	-	8	14	2			12
Тема 2. Сутність і зміст здоров'язбережувальної та соціальної компетентностей, особливості їх формування у молодших школярів.	12	2	-	2	-	8	12				12

Тема 3. Аналіз вимог Державного стандарту початкової школи, програм, навчально-методичних комплектів з вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі	12	2	-	2	-	8	12						12
Разом	38	6	2	6	-	24	38	2					36
Розділ 2. Організація освітнього процесу вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта»													
Тема 4. Характеристика змістових ліній освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі	14	-	2	2	-	10	14		2				12
Тема 5. Методи навчання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта».	14	2	-	2	-	10	12						12
Тема 6. Форми навчальних занять освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі	16	2	2	2	-	10	12						12
Тема 7. Медіаосвітні технології вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі	16	2	2	2	-	10	10						10
Разом	60	6	6	8	-	40	48		2				46
Розділ 3. Методика викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»													
Тема 8. Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	18	2	2	2	2	10	22		2				20
Разом	18	2	2	2	2	10	22		2				20
Розділ 4. Форми позанавчальної діяльності освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта»													
Тема 9. Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів під час вивчення освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта» в початковій школі	16	2	2	2	-	10	22				2		20
Тема 10. Форми позанавчальної діяльності освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі	18	2	2	2	2	10	20						20
Разом	34	4	4	4	2	20	42				2		40
Разом за семестр	150	18	14	20	4	94	150	2	4	2	-	-	142

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Мета, завдання, особливості викладання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі.	2	
2.	Характеристика змістових ліній освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі	2	2
3.	Форми навчальних занять освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі	2	
4.	Медіаосвітні технології вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі	2	
5.	Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	2	2
6.	Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів під час вивчення освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта» в початковій школі	2	
7.	Форми позанавчальної діяльності освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі	2	
Разом		14	4

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Мета, завдання, особливості викладання освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі.	2	
2.	Сутність і зміст здоров'язбережувальної та соціальної компетентностей, особливості їх формування у молодших школярів.	2	
3.	Аналіз вимог Державного стандарту початкової школи, програм, навчально-методичних комплектів з вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі	2	
4.	Характеристика змістових ліній освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі	2	
5.	Форми навчальних занять освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі	2	

6.	Медіаосвітні технології вивчення освітньої галузі «Здоров'язбережувальна та соціальна освіта» в початковій школі	2	
7.	Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ»	2	
8.	Форми позанавчальної діяльності освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі	2	
9.	Особливості оцінювання навчальних досягнень учнів під час вивчення освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта» в початковій школі	2	2
10.	Форми позанавчальної діяльності освітньої галузі «Соціальна і здоров'язбережувальна освіта», їх види та методика проведення в початковій школі	2	
Разом		20	2

7. Рекомендовані джерела інформації

8. Основна (базова):

1. Ващенко О.М. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Перший цикл навчання: 1-2 класи: Навч.- метод. посіб. / уклад. О.М. Ващенко, Л.В. Романенко, К.А. Романенко; за заг. ред. О.М. Докукіної. К.: Літера, 2017. 128 с.

2. Ващенко О.М. Організація і методика здоров'язбережувальної діяльності молодших школярів. Другий цикл навчання: 3-4 класи: Навч.- метод. посіб. / уклад. О.М. Ващенко, Л.В. Романенко, К.А. Романенко; за заг. ред. О.М. Докукіної. К.: Літера, 2017. 80 с.

3. Ващенко О. Години здоров'я в початковій школі. К.: Шк. світ, 2007. 128 с.

Додаткова:

1. Грущинська І. В. Я досліджую світ. Підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти(у 2-х частинах):Ч.1. Київ: УОВЦ "Оріон", 2018. 112 с.

2. Грущинська І. В. Я досліджую світ. Підручник інтегрованого курсу для 1 класу закладів загальної середньої освіти(у 2-х частинах):Ч.2. Київ: УОВЦ "Оріон", 2018. 112 с.

3. Грущинська І. В. Я досліджую світ. Підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти(у 2-х частинах):Ч.1. Київ: УОВЦ"Оріон", 2019. 114 с.

4. Грущинська І. В. Я досліджую світ. Підручник інтегрованого курсу для 2 класу закладів загальної середньої освіти(у 2-х частинах):Ч.2. Київ: УОВЦ"Оріон", 2019. 114 с.

5. Глухенька Л. М. Я досліджую світ. Робочий зошит (у2-х частинах). Навчальний посібник для 1 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: УОВЦ"Оріон", 2019. 56 с.

6. Глухенька Л. М. Я досліджую світ. Робочий зошит (у 2-х частинах) до підручника О.Волощенко, О.Козак, Г.Остапенко «Я досліджую світ» Навчальний посібник для 2 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: УОВЦ"Оріон", 2019. 80 с. 9.

Додаткові ресурси:

1. Державний стандарт початкової освіти / Режим доступу: <http://nus.org.ua/articles/uryad-zatverdyy-novyj-standart-pochatkovoyi-osvity-shhotseoznachaye/>.

2. Концепція Нова українська школа: Режим доступу / <https://mon.gov.ua/ua/tag/novaukrainska-shkol>. Соціальна та здоров'язбережувальна освітня галузь. Типова освітня програма початкової освіти. Цикл 1 (1-2 класи). Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти. 1-2 класи. К.: ТД «Освіта-Центр плюс», 2018. С.162- 169.

3. Типова освітня програма [Електронний ресурс]. 2018. Режим доступу до ресурсу: <://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalniprogrami/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkol>

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потребою)

До навчальної дисципліни «Методика навчання соціальної і здоров'язбережувальної освітньої галузі» розроблено дистанційний курс для студентів денної і заочної форм навчання відповідно. Розміщені на сайті дистанційного навчання Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка.

Курс доступний для перегляду тільки зареєстрованим користувачам.

Інформаційні ресурси

1. <http://nus.org.ua/news/uryad-opublikuvav-novyj-derzhstandart-pochatkovoyi-osvity-dokument/> - Державний стандарт початкової освіти

2. <http://nus.org.ua/news/opublikuvaly-tyповi-osvitni-programy-dlya-1-2-klasiv-nush-dokumenty/> - Типові освітні програми для 1 – 2 класів НУШ